

Afdeling	: F&C - Financiën	Raadsvoorstel: DJ-2642901
Naam opsteller voorstel	: Koen Janssen (0495-575291)	Zaaknummer: 2642885
Portefeuillehouder	: dr. T.J.J. (Thomas) van Gemert	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Gemeentefonds septembercirculaire 2024

Voorstel

1. De mutaties voor het jaar 2024 uit het Gemeentefonds (GF) septembercirculaire 2024 te verwerken als aanvullende begrotingswijziging 2024.
2. De mutaties voor de jaren 2025 t/m 2028 uit de GF septembercirculaire 2024 te verwerken als eerste begrotingswijziging 2025.

Inleiding

Jaarlijks verschijnen er meestal drie gemeentefondscirculaires. De meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, de septembercirculaire de vertaling van de Miljoenennota en de decembercirculaire is op basis van de Najaarsnota van het Rijk en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De septembercirculaire 2024 is 17 september jl. verschenen. De circulaire bevat informatie over de actualisatie op basis van de Miljoenennota 2025.

De belangrijkste onderwerpen uit de septembercirculaire 2024 zijn:

- Er is een nieuwe accresraming voor het jaar 2025 en verder opgenomen.
- De voorlopige afrekening van het BTW-compensatiefonds 2024 is verwerkt.
- Diverse taakmutaties, waarvan de grootste zijn:
 - Vrijval besparingsverlies Jeugd;
 - Indexatie Wmo demografie.
- Nieuwe en gewijzigde decentralisatie-uitkeringen (DU), waarvan voor Weert de belangrijkste mutaties zijn:
 - Alleenverdienersproblematiek 2023 – 2024;
 - Wet betaalbare huur;
 - Openbare bibliotheken.
- Bij de integratie-uitkering (IU) wordt de gemeente vanaf 2025 gecompenseerd voor de afschaffing van het Lage-inkomensvoordeel (LIV) bij zowel Wsw als beschut werk.

Relatie tot de strategische visie

Het gemeentefonds (GF) betreft algemene middelen, die in principe - behoudens (wettelijke) verplichtingen – vrij ingezet kunnen worden. Het GF kan daardoor raakvlakken hebben met alle vijf de waarden uit de strategische visie.

Effect

Weert is een betrouwbare, toegankelijk, integere en professionele organisatie.

Met de algemene middelen uit het GF kunnen meer beoogde doelen en maatschappelijke effecten verwezenlijkt worden. Verder kunnen via het GF beschikbaar gestelde middelen zo effectief mogelijk worden ingezet.

Doel(en)

De gemeente streeft naar het voeren van een gezonde financiële huishouding om haar taken en ambities waar te kunnen maken. Het zo effectief mogelijk inzetten van de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen via de circulaire GF is daar een belangrijk element van.

Argumenten

1. De mutaties uit de septembercirculaire 2024 voor het jaar 2024 hebben een positief effect op het begrotingssaldo van 2024.

De ontwikkelingen uit de GF septembercirculaire 2024, die leiden tot financiële mutaties voor het jaar 2024 bedragen € 694.000 positief.

2.1 De mutaties uit de septembercirculaire 2024 hebben voor de jaren 2025 t/m 2028 financiële gevolgen.

De ontwikkelingen uit de GF septembercirculaire 2024, die leiden tot financiële mutaties in de jaren 2025 t/m 2028 en dus tot een begrotingswijziging, zijn gesplitst in:

- a. Mutaties die gevolgen hebben voor de begrotingssaldi. De budgettaire gevolgen van de septembercirculaire 2024 zijn:
 - Voor 2025 € 1.242.855 positief.
 - Voor 2026 € 408.011 negatief.
 - Voor 2027 € 96.221 positief.
 - Voor 2028 € 650.247 positief.
- b. Mutaties die neutraal verwerkt worden (geen gevolgen hebben voor de begrotingssaldi).

a. De budgettaire gevolgen van de mutaties van de GF septembercirculaire 2024 betreffen:

- Lokale ontwikkelingen (aantallen bij maatstaven) zijn voor de jaren 2025 t/m 2028 allen positief bijgesteld.
- De voorlopige afrekening van het BTW-compensatiefonds 2024 heeft voor de jaren 2025 t/m 2028 een positief effect van € 688.003 op het begrotingssaldo.
- Ontwikkelingen uitkeringsfactor & accres hebben geen effect op het begrotingssaldo van 2025 & 2027, een positief effect van € 69.089 op het begrotingssaldo van 2026 en een negatief effect van € 262.672 op het begrotingssaldo van 2028.
- De taakmutaties Digitaal Stelsel Omgevingswet, bijstand jongerennorm en Compensatie jeugdhulp hebben allen een negatief effect op het begrotingssaldo in de verschillende jaren.
- De taakmutaties Besparingsverlies Jeugd en Indexatie Wmo demografie hebben in de jaren vanaf 2026 beide een positief effect op het begrotingssaldo in de verschillende jaren.

b. De mutaties die neutraal verwerkt worden (geén gevolgen hebben voor de begrotingssaldi) zijn:

- Taakmutatie - Wet op lijkbezorging (2026 t/m 2028)
- Taakmutatie - Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (2025 t/m 2028)
- Taakmutatie - Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang (2025)
- DU - Wet betaalbare huur (2025 t/m 2028)

- DU - Openbare bibliotheken (2025 t/m 2026)
- IU - Compensatie afschaffing LIV – Wsw (2025 t/m 2028)
- IU - Compensatie afschaffing LIV – Beschut werk (2025 t/m 2028)

2.2 Het saldo van de taakmutatie Besparingsverlies Jeugd wordt verrekend met de stelpost Lagere lasten voor jeugd o.b.v. rijksbeleid

Middels een begrotingscirculaire heeft de provincie Limburg in 2023 aangegeven dat gemeenten een aanvullende post mogen opnemen bij de berekening van het Gemeentefonds op basis van de uitspraak arbitragecommissie van wijzen aangaande de jeugdmiddelen. In de begroting 2024 is derhalve voor de jaren 2025 t/m 2027 een stelpost opgenomen van € 1.490.000. In de begroting van 2025 is dit ook voor het jaar 2028 toegepast.

In de GF meicirculaire 2024 is voor de taakmutatie Besparingsverlies Jeugd in het jaar 2025 incidenteel geld ontvangen, welke verrekend is met de opgevoerde stelpost.

In de GF septembercirculaire 2024 is aangegeven dat voor de jaren 2026 t/m 2028 gelden beschikbaar gesteld worden voor de taakmutatie Besparingsverlies Jeugd. Net als bij de meicirculaire 2024 zijn deze saldi verrekend met de opgevoerde stelpost. Het resterende saldo is toegevoegd aan het begrotingssaldo (2026: € 130.549 positief, 2027: € 213.416 positief & 2028: € 259.670 positief).

2.3 Indexatie zorgkosten via gemeentefonds

Het Rijk en de gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van de gemeenten in de relatie tot de wettelijke zorgtaken Wmo. De verwachting is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van de) Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering.

Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm wordt onderzoek gedaan naar een passende geobjectiveerde indexering, die ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie / vergrijzing. Het Rijk had in de Voorjaarsnota alvast een reservering opgenomen voor een aanvullende indexering voor demografie boven op de bbp-systematiek. Deze reservering is in de septembercirculaire 2024 verwerkt. De saldi zijn toegevoegd aan het begrotingssaldo (2026: € 278.781 positief, 2027: € 578.013 positief & 2028: € 893.316 positief).

Kanttekeningen en risico's

2. Het verdeelmodel (herijking) van het Gemeentefonds moet nog geëvalueerd / nader onderzocht worden.

Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad is verwerkt in een suppletie-uitkering. De bedragen voor 2026 en verder zijn afhankelijk van verdere besluitvorming. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om voor 2026 en verder uit te gaan van de stand 2025 en dus de suppletie-uitkering door te trekken.

Financiële, personele en juridische gevolgen

In onderstaande tabellen zijn de totalen van de mutaties en de gevolgen voor het budget gemeentefonds en het begrotingssaldo te zien. In de bijlage 'Totaaloverzicht gevolgen GF septembercirculaire 2024' is dit nader uitgewerkt.

Bedragen in € x 1000	2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie Gemeentefonds					
Gemeentefonds na meicirculaire 2024	120.162	124.301	121.892	125.506	128.799
Mutaties septembercirculaire	821	1.537	1.373	1.709	2.259
Gemeentefonds na septembercirculaire 2024	120.983	125.838	123.265	127.215	131.058

Het effect op het saldo van de begroting 2024 is zoals al aangegeven € 694.000 positief.

De gevolgen voor het begrotingssaldo vanaf 2025 worden onderstaand weergegeven:

Bedragen in € x 1000	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo primaire begroting 2025	685	-261	242	229
Gevolgen begrotingssaldo o.b.v. septembercirculaire 2024	1.243	-408	96	650
Begrotingssaldo na GF septembercirculaire	1.928	-669	338	879

Gelet op het feit dat zowel begroting als de verwerking van de septembercirculaire en de verwerking van besluiten van uw raad over september kort op elkaar plaatsvinden, geven we u een inzicht in de effecten hiervan op het begrotingssaldo.

Bedragen in € x 1000	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo primaire begroting 2025	685	-261	242	229
Gevolgen begrotingssaldo o.b.v. septembercirculaire 2024	1.243	-408	96	650
Besluiten raadsvergadering 25 september 2024:				
- Herinrichtingsplan Open Park Weert	0	0	0	-90
- Binnensportaccommodatie Open Park Weert	0	0	0	-266
- Beekstraatkwartier	0	0	0	-67
Begrotingssaldo na GF septembercirculaire incl. besluiten Raad september	1.928	-669	338	456

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Planning

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

- Gemeentefonds septembercirculaire 2024.
- Bijlage 'Totaaloverzicht gevolgen GF septembercirculaire 2024'.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2642901

Advies raadscommissie

Dit wordt gevuld door de griffie na de behandeling in de raadscommissie.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 oktober 2024.

besluit:

1. De mutaties voor het jaar 2024 uit het Gemeentefonds (GF) septembercirculaire 2024 te verwerken als aanvullende begrotingswijziging 2024.
2. De mutaties voor de jaren 2025 t/m 2028 uit de GF septembercirculaire 2024 te verwerken als eerste begrotingswijziging 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 7 november 2024.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken